

Sjøfartsdirektoratet
Postboks 2222

5509 HAUGESUND

Saksbehandler: Elisabeth Haavig Bakke
Telefon: 97432326
Seksjon: Fartøy- og deltakerseksjonen
Vår referanse: 12/4987
Deres referanse: 201125365
Vår dato: 02.07.2012
Deres dato: 13.04.2012

Att:

HØRINGSUTTALELSE - RAPPORT OM SIKKERHET VED BRUK AV FRITIDSBÅT

Det vises til Deres brev datert 13. april 2012 der rapport utarbeidet i april 2012 om sikkerhet ved bruk av fritidsbåt ble sendt på høring.

I rapporten vises det til Båtlivsundersøkelsen 2012. I henhold til denne har 1,75 millioner nordmenn vært på sjøen i løpet av 2011, de aller fleste på mer enn en tur. Dags- og ettermiddagsturer er den aller vanligste bruksformen. To av tre oppgir at båten benyttes til fisketurer.

I rapporten er det videre opplyst at flest ulykker ved bruk av fritidsbåter skjer ved kjøring og dernest ved fiske. De vanligste årsakene til dødsulykker med fritidsbåter er oppgitt å være kantring og fall over bord og de fleste ulykkene skjer med åpen motorbåt.

Fiskeridirektoratet forvalter ingen bestemmelser hva gjelder fartøys sikkerhet.

Fartøy som nyttes til ervervsmessig fiske skal stå i Fiskeridirektoratets register over merkepliktige norske fiskefartøy (merkeregisteret), jfr. lov av 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) og lov av 5. desember 1917 nr. 1 om registrering og merking av fiskefartøyer. Fartøyets eier skal forut for føring av fartøyet i merkeregisteret ha fått egen tillatelse (ervertstillatelse) fra Fiskeridirektoratet til å kunne nytte det aktuelle fartøyet til ervervsmessig fiske.

Fiskeridirektoratet har ikke tilsvarende oversikt over fritidsbåter som nyttes til fiske. I lov av 6. juni 2003 nr. 37 om forvaltning av viltlevande marine ressurser (havressurslova) er det i § 22 gitt bestemmelser om sports- og rekreasjonsfiske for fiske fra land og for fiske fra fartøy som ikke er registeret i merkeregisteret. Det er her fastsatt redskapsbegrensinger ved sports- og rekreasjonsfiske. I lovens § 23 er det fastsatt omsetningsgrense for fangst tatt ved sports- og rekreasjonsfiske. Det er forbudt for den som ikke er norsk statsborger eller likestilt med norsk statsborger å drive fiske, fangst eller annen utnyttelse av viltlevande marine ressurser i territorialfarvannet. Forbudet gjelder ikke sportsfiske med håndredskap, se lov av 17. juni 1966 nr. 19 om forbud mot at utlendinger driver fiske m.v. i Norges territorialfarvann. Til fiske eller fangst i territorialfarvannet er det også forbudt å nytte fartøy eller redskap som ikke er norsk.

En del av arbeidsgruppens forslag til tiltak er knyttet opp til at det er brukeren som skal være ansvarlig for gjennomføringen, for eksempel bruk av dødmannsknapp og bruk av flyteanordning. Når det gjelder andre tiltak vil det imidlertid være naturlig at det er båtens eier som skal være ansvarlig for gjennomføringen, for eksempel montering av tilfredsstillende ombordstigningsanordninger. Når krav stilles til fartøyets eier, vil det etter Fiskeridirektoratets vurdering være viktig at en har et obligatorisk register over fritidsbåter og dets eiere.

Det er i rapportens punkt 1.3.2 gjort klart at spørsmålet om å gjeninnføre et obligatorisk småbåtregister faller utenfor arbeidsgruppens mandat. Arbeidsgruppen er imidlertid kjent med at Finansnærings fellesorganisasjon har utarbeidet en samfunnsmessig konsekvensanalyse om et eventuelt obligatorisk register. Denne er oversendt Nærings- og handelsdepartementet for videre oppfølging.

Det vises videre i rapportens punkt 3.8.3.2 til rapport 27. juni 2011 fra en partssammensatt arbeidsgruppe om turistfisket i sjø. Denne arbeidsgruppen foreslår blant annet at det innføres et obligatorisk fartøyregister hvor det fremgår om fartøyet skal brukes til utleie.

For å sikre nødvendig oversikt over fritidsbåter og dets eiere vil det etter Fiskeridirektoratets vurdering være nødvendig med et obligatorisk småbåtregister. Fiskeriforvaltningen har behov for dette for å sikre sikker avregning av omsatt fangst fra fritidsbåt og at registreringsnummeret er en unik identifikator for den enkelte båt. Dersom et slikt register også har opplysninger om at fartøyet nyttes til rekreasjonsfiske vil det i tillegg gi havforskerne et bedre grunnlag for estimering av fritidsflåtens uttak av marine ressurser.

Dersom det er bruken av den enkelte fritidsbåt som skal danne grunnlag for ulike krav til sikkerhet, for eksempel om det skal stilles krav om strengere sikkerhetstiltak for fritidsfartøy som nyttes til fritidsfiske enn til fartøy som ikke nyttes til dette, så vil det også i denne sammenheng være viktig at et obligatorisk register over fritidsbåter har opplysninger om dette.

Fiskeridirektoratet har for øvrig ingen særskilte merknader til de forslag til tiltak som arbeidsgruppen har vurdert. Enkle tiltak som krav til bruk av flyteutstyr i åpne fritidsbåter og kajaker underveis og krav til ombordstigningsanordninger bør etter vår vurdering være de viktigste satsningsområdene i første omgang. Krav til utstyr som tillater automatisk varsling om bord i utleiebåter sammen med holdningskapende arbeid, økt kompetanse hos båtførere, undersøkelse av ulykker og styrking av kontrollapparatet vil være viktige tiltak i et mer langsiktig perspektiv.

Med hilsen

Truls Konow
seksjonssjef

Elisabeth Haavig Bakke
seniorrådgiver

Kopi til:

Elisabeth Haavig Bakke
Fiskeri- og kystdepartementet

Boks 8118 Dep

0032 OSLO